КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ: ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА МЕТОДИ ПРАВОВОГО РЕАГУВАННЯ

Павлюх О. А.
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінальної юстиції
Державного податкового університету
м. Ірпінь, Україна

Санжарова Г. Ф.
старший викладач кафедри романської філології
та порівняльно-типологічного мовознавства
Київського університету імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

Розвиток сучасної науки та технологій (розробки штучного інтелекту, великих даних, 5G, «розумних» технологій) і надзвичайне зростання використання їхніх досягнень в повсякденному житті в якості зворотньої сторони технічного прогресу в рази збільшив кількість кібер-загроз і кібер-атак. В 2018 році кібератаки були вперше включені до п'ятірки найбільших ризиків у «Звіті про глобальні ризики» Всесвітнього економічного форуму, посівши відразу третю сходинку за рівнем небезпеки. В наступному році кібератакам сприяла глобальна епідемія – Covid-19: компанії та університети в усьому світі змінили офлайн-офіси та навчання на онлайн-роботу, заняття та онлайн-спілкування. Інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) не окремий сектор, а основа всіх сучасних інноваційних економічних систем. Збільшення залежності від критичної цифрової інфраструктури призвело до росту кількості кібератак хакерських груп на національні системи та окремі установи охорони здоров'я (програми-вимагачі, фішингові атаки, витоки даних тощо). За даними Європолу, один із нещодавно захоплених сервісів використовувався для здійснення понад 30 мільйонів DDoS-атак. Багатонаціональні компанії почали стикатися з різними проблемами у веденні глобального бізнесу з транскордонними потоками даних. США підтримують правила управління вільними транскордонними даними, тоді як ЄС використовув внутрішньорегіональні потоки даних із високим рівнем позарегіональних вимог щодо захисту. Лише в березні 2022 року сторони досягли принципової згоди відносно спільної трансатлантичної системи

конфіденційності даних. Кожна економічно-розвинена країна приділяє власній кібербезпеці все більше уваги [1–3].

У 2012 році 26 великих банків США зазнали послідовних DDoS-атак протягом чотирьох місяців, що призвело до значних фінансових втрат. У 2013 році Комітет інтелектуальної власності повідомив, що інтелектуальна промисловість охоплює 20 % робочих місць у США і що крадіжка галузевої інтелектуальної власності може негативно вплинути на інші галузі та створити загрозу економічній безпеці США. Розвідувальні служби США визначили кібер-атаки як глобальну загрозу номер один ще в 2013 році. Незважаючи на те, що уряд та приватні компанії зосередилися на кібербезпеці та інвестували більше грошей, кількість інцидентів у цій сфері постійно зростала. Були зафіксовані неодноразові спроби втручання хакерів в виборчу систему США. У червні 2018 року корпорація "Symantec" виявила хакерські групи для здійснення кібератак на телекомунікації, супутниковий зв'язок, військові системи та сервіси геопросторових зображень у США та країнах Південно-Східної Азії. У вересні 2018 року "Facebook" зазнав атаки, піддавши ризику особисту приватну інформацію понад 50 мільйонів користувачів. У липні 2019 року велика частина особистої інформації клієнтів, якою володіє "Bank of America First Capital Financial Corporation", була отримана хакерами. У червні 2020 року було викрадено ідентифікаційну інформацію клієнтів компанії "Amtrak". У травні 2021 року зазнав кібератаки найбільший трубопровід для транспортування палива в США "Shankolonier", було пошкоджено 5500 миль трубопроводу, через що служба доставки була призупинена. Економічна загроза, яку представляють кібератаки, вже призвела до значного ризику для безпеки США. За останніми оцінками, вартість кібератак на приватний бізнес становить від 0,64 % до 0,9 % ВВП США. Якщо ці оцінки точні, кібератаки коштують Сполученим Штатам від 120 до 167 мільярдів доларів [3, с. 180–183].

Більшість кібератак у 2022 році з використанням програм-шифрувальників було проведено проти організацій виробничого сектора: їх зазнали енергетичні, продовольчі, водопостачальні, електроенергетичні, нафтогазові сектори. В 2022 р. число кібератак з використанням здирницького ПЗ проти промислових підприємств збільшилося приблизно на 87 %, якщо порівнювати з показником 2021 року. Кібератаки є зростаючою та, можливо, найпостійнішою проблемою, яку міжнародне співтовариство потребує вирішити в кіберпросторі. Наприклад, вірус-вимагач, відомий як WannaCry, поставив під контроль половину світу в 2017 р. і все ще залишався одним із найагресивніших вірусів наприкінці 2019 р. Кібератаку NotPeya назвали найруйнівнішою кібератакою в історії із загальним збитком

щонайменше 10 мільярдів доларів [4, с. 702; 5, с. 121–122]. Небезпека DDoS полягає також в тому, що він знижує вхідний бар'єр для кіберзлочинності. Згідно з даними Європолу, за плату в 10 доларів будь-який малокваліфікований спеціаліст може одним натисканням кнопки запускати DDoS-атаки, при цьому виводячи з ладу цілі веб-сайти та мережі.

Через свою онлайнову природу кожна форма кіберзлочинності зазвичай залишає цифрові сліди. Такі дані можуть бути корисними як для дослідників кіберзлочинності, так і для кримінальних розслідувань. Як доступність, так і можливість використання даних у дослідженнях кіберзлочинності стрімко зростають разом із інструментами для автоматизованого аналізу для пошуку закономірностей у великих обсягах даних.

Амбітна та складна мета зміцнення та підвищення кібербезпеки потребує міжнародної співпраці. В цій специфічній сфері виникає певний парадокс. Уявлення про захист державного суверенітету будь-якою ціною, з будь-якої причини, перешкоджають прогресу в плані розвитку норм протидії кіберзлочинності. Однак посилення співпраці у сфері кібер-безпеки призвело б до ефективнішого захисту державних інтересів. Фактори ризику та загрози в сучасному гіперзв'язаному цифровому середовищі інтернету «розумних» речей (IoT) виходять за рамки технологічної інфраструктури інформаційних систем, мереж та інформації, що лежить в їх основі. Сучасна кібер-атака може порушити основні права людини, завдати шкоди фізичній безпеці та, якщо йдеться про критичну інфраструктуру, мати серйозні наслідки для спільнот, установ та підприємств. Таким чином, стає очевидним, що кібербезпеку більше не можна зводити тільки до цілей технічного захисту IT-безпеки; вона поступово перетворилася на соціальне, економічне та міждисциплінарне завдання. Численні останні кіберінциденти показали, як кібербезпека увійшла в сферу міжнародних відносин. Декілька міжнародних організацій виступили з ініціативами політики кібербезпеки, зокрема Організація Об'єднаних Націй (ООН) і Європейський Союз (ЄС) [6]. Обидві організації прагнуть відіграти провідну роль у підвищенні стійкості кібербезпеки. Нормотворення в царині кібербезпеки потребує міжнародної співпраці для того, щоб міжнародне право було релевантним у реагуванні на кібер-загрози і кібератаки. Проте наразі на міжнародній арені спостерігається відсутність нормативного консенсусу: окремі держави все ще балансують між застосуванням міжнародного права та стратегічними і політичними міркуваннями (проблеми відкритого і закритого інтернету, захисту поточної технологічної переваги, небажання зміни статус-кво тощо).

Література:

1. Санжарова Г.Ф., Мацелик М.О., Санжаров В.А. Еволюція стратегії кібербезпеки Німеччини протягом останніх трьох десятиліть: інституційний та правничий виміри. *Наукові тренди постіндустріального суспільства* : матеріали IV Міжнародної наукової конференції, м. Суми, 31 березня 2023 р. Вінниця : Європейська наукова платформа, 2023. С. 71–73.

2. Шевченко А.Є., Павлюх О.А., Санжаров В.А. Питання кібербезпеки в сучасному італійському законодавстві: національний безпековий периметр. *Наукові тренди постіндустріального суспільства* : матеріали IV Міжнародної наукової конференції, м. Суми, 31 березня 2023 р. Вінниця : Європейська наукова платформа, 2023. С. 80–82.

3. Zhao Z. National and Enterprise Cybersecurity Countermeasures. 7th International Conference on Modern Management and Education Technology. 23-25.09.2022. Xiamen, China / eds.C.F. Peng et al. 2023. P. 180–187. DOI https://doi.org/10.2991/978-2-494069-51-0_24.

4. Segura-Serrano A.Cybersecurity and Cybercrime: Dynamic Application versus Norm-Development. *Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht*. 2021. Bd. 81. S. 701–731. DOI https://doi.org/10.17104/0044-2348-2021-3-701.

5. Custers B., Oerlemans J.-J., Pool R. Laundering the Profits of Ransomware: Money Laundering Methods for Vouchers and Cryptocurrencies. *European Journal of Crime Criminal Law and Criminal Justice*. 2020. Vol. 28 (2). P.121-152. DOI: https://doi.org/10.1163/15718174-02802002.

6. Verhelst A., Wouters J. Filling Global Governance Gaps in Cybersecurity: International and European Legal Perspectives. *International Organisations Research Journal*. 2020. Vol. 15, no 2, P. 105–124. DOI: https://doi.org/ 10.17323/1996-7845-2020-02-07.

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ПРАВОТВОРЧОСТІ
ТА НАУКОВО-ПРАВОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ В ДОСЛІДЖЕННЯХ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

Всеукраїнська науково-практична конференція до Дня науки та 30-річчя Національної академії правових наук України

м. Київ, 18 травня 2023 року

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 34(062.552)
А43

Рекомендовано до друку Вченою радою
НДІ правотворчості та науково-правових експертиз
Національної академії правових наук України
29 червня 2023 року, протокол № 6

Редакційна колегія:
Н. І. Атаманчук, А. Б. Гриняк, Н. В. Міловська

Відповідальний редактор: Н. В. Міловська

А43 **Актуальні питання юридичної науки в дослідженнях молодих вчених:** збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції до Дня науки та 30-річчя Національної академії правових наук України (м. Київ, 18 травня 2023 р.). Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 1168 с.

ISBN 978-617-8263-64-5

18 травня 2023 року у Науково-дослідному інституті правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії правових наук України Радою молодих вчених проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію до Дня науки та 30-річчя Національної академії правових наук України «Актуальні питання юридичної науки в дослідженнях молодих вчених», у якій взяли участь молоді вчені, аспіранти та студенти, а також працівники з практичним досвідом роботи.

Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти і наукових установ, студентам, аспірантам, докторантам та всім, хто цікавиться актуальними питаннями юридичної науки.

УДК 34(062.552)

© Науково-дослідний інститут правотворчості
та науково-правових експертиз
Національної академії правових наук України, 2023
© Видавництво «Юридика», 2023
© Автори, 2023

ISBN 978-617-8263-64-5

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА, ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

Місце та роль адвокатури в правозахисній діяльності України
Корніснко П. С. **29**

Корупційні справи в судовій системі Української РСР в період післявоєнного сталінізму
Думанівська А. Я. **33**

Трансформації правової системи України в сучасних реаліях
Задніпряна-Корінна М. Ю. **35**

Політична міфологія в давньогрецькій традиції: аналіз оповідань про богів у політичних дискурсах
Лінник Ю. В. **37**

Казусне здійснення суспільно небезпечного (шкідливого) діяння: теоретико-правове розуміння
Полонка І. А. **41**

Організаційно-правові моделі нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю в Україні: історико-правовий аспект
Терела Г. В. **43**

Права людини з позицій універсалізму та культурного релятивізму
Янчук Н. Д. **47**

Ефективні методи судової промови
Астаф'єва І. П. **52**

Свобода вираження поглядів адвокатами: загальнотеоретичний аспект
Басюк Ю. М. **55**

Основи інноваційного розуміння сутності, видового поділу та меж легітимного оприлюднення достовірних і недостовірних відомостей в юридичному, журналістському чи іншому масмедійному доказуванні або у публічній дискусії
Бондаренко І. В. **58**

Деякі питання правових та організаційних засад надання адвокатами правової допомоги військовослужбовцям в Україні
Бурчак Л. І., Малець О. О., Світлічний І. В. **63**

Поняття «рашизм» як узагальнення політичної ідеології російської федерації
Валівко А. В. ... **66**

Історія правового позиціонування, розвитку та досвіду функціонування суб'єктів безпекового сектору зарубіжних країн – стратегічних партнерів у сфері розвідувальної діяльності
Гладкий В. П. ... **70**

Українська національна ідентичність: мовний аспект
Калиновський Н. Б. ... **74**

Понятійно-правове мислення у Давньому Римі: людина – маска божества
Кучеренко Д. С. ... **77**

Humanitarian law violations by the russian federation during the armed aggression in Ukraine
Lekhan I. P. ... **81**

Судова практика папської курії в середні віки: «Рішення Римської Роти» і канонічне право
Мацелик М. М. ... **85**

Мистецтво обвинувальної промови прокурора
Новак О. Є. ... **89**

Стан здоров'я як підстава обмеження цивільної дієздатності у IX–XIV ст. на українських землях
Попов Є. О. ... **92**

Практика парламентаризму в діяльності українських установ законодавчого характеру за УНР
Радійчук Ю. М. ... **95**

Історія розвитку вищої освіти в країнах Центральної Азії в пострадянський період
Свєтлічна М. І., Свєтлічний І. В. ... **99**

Чому українська революція 1917–1921 рр. закінчилася перемогою УСРР (УРСР)?
Скирта А. А. ... **102**

До питання теорії і практики правозастосування
Тептюк М. П. ... **106**

Поняття, ознаки та функції юридичного документа
Швець М. М. ... **109**

НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Щодо відповідності поштового голосування конституційному принципу таємного голосування
Зозуля О. І. **112**

Тіньова зайнятість як перешкода в гарантіях та захисті окремих конституційних прав людини
Купіна Л.Ф. **116**

Правові аспекти конституційності нормативних актів крізь призму верховенства Основного Закону держави
Магновський І. Й. **120**

Функції Конституції України під час воєнного стану та в період повоєнного відродження
Федоренко В. Л. **124**

Вплив євроінтеграції на законодавство України про національні меншини
Явір В. А. **128**

Сучасна проблематика трансформації національнобезпекового законодавства під впливом реалізації загроз державному суверенітету та територіальній цілісності
Бейкун А. Л. **132**

Перспективи впровадження лінгвістичного моніторингу законодавства в Україні
Бугайко Ю. О. **138**

Поняття та характеристика структурних елементів конституційно-правового статусу ЗМІ
Возник М. В., Улянченко Ю. О. **142**

Фінансування судів як основа забезпечення функціонування судової влади
Маложон О. І. **146**

Свобода здійснення права на інформацію
Носік Ю. В. **150**

Переваги цифровізації публічного управління в розумінні сучасного українського конституціоналізму
Чалабієва М. Р. **152**

Конституційні обмеження у сфері праці під час правового режиму воєнного стану в Україні
Глибів Я. П., Зварич Р. В. **155**

Амністія як конституційно-правовий елемент розбудови миру після завершення збройного конфлікту
Івженко Д. А. **158**

Фінансова основа місцевого самоврядування: поняття, правова регламентація, загальні положення
Лазарян А. Г. **161**

Права і свободи людини в Україні: міжнародні стандарти, сучасний стан та перспективи розвитку
Ласка І. О. **166**

Визначення правового статусу українців за кордоном: відмінності правових категорій
Марценюк І. В. **169**

Проникнення до житла або іншого володіння особи в умовах дії правового режиму воєнного стану
Мельник Т. М. **172**

Проблемні питання нормотворення у сферах безпеки і оборони України
Остапенко А. І. **176**

Позитивні заходи в конституційному праві: видова характеристика
Паладієва Я. В. **179**

The Constitution is an act of the constituent power of the people
Pyzhov M. S. **183**

Початки конституційного процесу в Україні
Савенко Н. С. **186**

Юридична техніка в нормотворчості
Селих О. І. **189**

Незалежність та безсторонність суду як складова права на справедливий суд
Ткачук І. В. **195**

Щодо юридичних гарантій політичних прав громадян України
Фокіна А. О. **198**

Гарантії прав людини і громадянина в умовах воєнного стану
Яковлєв С. І. **201**

НАПРЯМ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС, СІМЕЙНЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Класифікація суб'єктів цивільних процесуальних правовідносин
Діденко Л. В. **205**

«Юридичні інновації» як освітній компонент: сучасний стан розвитку
Духневич А. В. **208**

Законодавчі ініціативи щодо удосконалення правового регулювання відносин у сфері оренди та приватизації державного та комунального майна
Міловська Н. В. **212**

Поняття та ознаки публічного електронного реєстру
Булат Н. М. **217**

Особливості основних світових сучасних систем нотаріату
Денисяк Н. М. **219**

Медіація: сутність та відмінності від судового процесу
Кметик Х. В. **223**

Пропозиції щодо удосконалення Цивільного Кодексу України (на прикладі Книги 1), практики його застосування під час рекодифікації (оновлення) цивільного законодавства України
Лічман Л. Г. **225**

Конструкція прав особливого роду (sui generis) та оціночні поняття: питання співвідношення
Музика Т. О. **228**

Нормативна умова оплатності як спосіб обмеження свободи договору
Савченко В. О. **232**

Поняття юридичних інновацій
Спєсівцев Д. С. **235**

Окремі цивільно-процесуальні питання щодо застосування судом ефективного способу захисту, який не встановлений законом або договором
Шабалін А. В. **239**

Особливості зміни цивільно-правових договорів, укладених на основі примірного договору
Абрамчук Д. В. ... **242**

Сучасні проблеми нормативного врегулювання договору факторингу
Афанасьєв Д. С., Юніна М. П. ... **246**

Деякі аспекти відмежування договору страхування здоров'я на випадок хвороби від суміжних договірних конструкцій
Бакун С. С. ... **248**

Обов'язки орендодавця при передачі майна в оренду
Біличенко П. О. ... **251**

Окремі аспекти гармонізації вітчизняного законодавства у сфері регулювання права промислової власності із законодавством Європейського Союзу
Василяко Р. О. ... **254**

Цивільно-правове регулювання неустойки в зарубіжних країнах
Вербіцкий Б. А. ... **259**

Виконання договору у зв'язку з форс-мажорними обставинами, зумовленими воєнним станом
Волчанова Х. М. ... **263**

Представники сторін та третіх осіб у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави
Вороніжський Я. В. ... **267**

Цивільно-правова характеристика та особливості ліцензійного договору
Даниленко К. М. ... **272**

Теоретико-правовий аспект поняття «особисті немайнові права фізичної особи»
Данильчук А. П. ... **275**

До питання правового регулювання спадкування активів та аватарів у площині метавсесвіту
Дворнікова П. А., Бровченко Т. І. ... **278**

Розподіл відповідальності між туроператором та турагентом при наданні туристичних послуг
Диченко Д. В. ... **282**

Особливості договору про надання медичної послуги
Зборівський Ю.-А. Я. ... **286**

Деякі питання правового статусу нотаріуса у Литовській Республіці
Ільченко М. А., Іванова О. М. **289**

Чи можливо судам нижчих інстанцій «відступити»
від правових позицій Верховного Суду?
Кабанова А. О. **292**

Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток цивільного права
Карпець Т. І. **296**

Правова природа повноважень щодо управління чужими справами
Карташов В. В. **298**

Захист персональних даних в умовах воєнного стану
Кірієнко В. М. **302**

Медіація: участь неповнолітніх в якості сторони
Колесниченко Н. О. **306**

Поняття та юридична природа процесуального правонаступництва
Круглик В. В. **310**

Щодо питання актуальності інтелектуальної власності в Україні
Крупельницька А. О. **314**

Особливості посвідчення заповітів військовослужбовців під час дії
військового стану
Кулікова Н. А. **317**

Проблеми правового статусу біженців у міжнародно-приватному праві
та шляхи їх вдосконалення
Лямзіна О. В. **321**

Заходи оперативного впливу як спеціальні способи самозахисту
цивільних прав у договірних зобов'язаннях
Мартинюк Ю. В. **324**

Докази і доказування у справах про встановлення факту проживання
однією сім'єю чоловіка та жінки без реєстрації шлюбу
Марценюк А. І. **328**

Проблематика захисту прав інтелектуальної власності у міжнародному
приватному праві
Москальова В. А. **332**

Про сутність негаторного позову
Олешко О. М. **337**

Поняття процентів за користування грошовими коштами за цивільним законодавством України
Отцевич Є. Ю. ... **340**

Страховий інтерес у договірних відносинах особистого страхування військовослужбовців
Панченко Є. В. ... **345**

Місце штучного інтелекту в цивільних правовідносинах
Подвірна О. В., Лисий В. І. ... **349**

Сторони договору управління активами, на які накладено арешт у кримінальному провадженні чи у справі про визнання необгрунтованими активів
Савулій В. О. ... **353**

Правові та практичні питання надання медичної допомоги із застосуванням телемедицини в Україні
Салашна А. В. ... **357**

Державна реєстрація прав на нерухоме майно в Україні: проблеми та перспективи
Семененко М. С. ... **361**

Аналіз норм спадкування майнових прав на твір за чинним законом України «Про авторське право і суміжні права»
Сех Ю. З. ... **363**

Порядок надання спадкової справи з архіву нотаріуса або нотаріального архіву суду в цивільному процесі
Тодоровський С. М. ... **365**

Теоретико-правові та практичні питання визначення поняття реорганізації юридичної особи в Україні: окремі аспекти
Урлюк М. В. ... **369**

Особливості правового статусу органу опіки та піклування як сторони договору про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу
Хрущ В. Л. ... **373**

Стан правового регулювання договірних зобов'язань у міжнародному приватному праві
Чижовська Н. І. ... **376**

Патентування систем штучного інтелекту за законодавством США
Шевчук В. А. ... **380**

НАПРЯМ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Підприємництво та правовий статус підприємців в умовах війни
Попова Л. М., Кірєєва В. О. **384**

Моделі публічно-приватного партнерства для становлення персоналізованої медицини
Россильна О. В. **388**

Правові наслідки порушення господарського договору
Благодарьова А. С. **392**

Чинники, що обумовлюють банкрутство суб'єктів господарювання в умовах зовнішньої агресії
Верещагіна К. А. **395**

Малозначні справи в господарському судочинстві
Гордієнко Т. О. **400**

Строки розгляду справ про банкрутство в умовах воєнного стану
Кіщак Д. С. **404**

Дослідження принципів та засад, на яких грунтується господарський процес
Марченко К. О. **407**

Професійна діяльність на ринку цінних паперів в Україні
Опішняк С. О. **411**

PPP in railway infrastructure projects through creation of corporate form – joint venture company (joint – stock company)
Puzikova V. S. **415**

Правові аспекти оцінювання майнової шкоди (збитків) завданих мікро-, малим та середнім підприємствам аграрного сектору економіки військовою агресією російської федерації проти України
Самборський Є. О. **418**

A concept and the legal features of limited liability company under the legislation of Ukraine
Tyubay A. V. **424**

Історичний огляд розвитку ринку цінних паперів та фондового ринку в Україні
Хандога А. В. **426**

НАПРЯМ 5. ТРУДОВЕ ПРАВО,
ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Право працівника на гідне ставлення на роботі
Павловська Л. В. **430**

Проблематика електронних трудових книжок та юридично значущих цифрових повідомлень в законодавстві про працю
Швець Н. М. **432**

Проблема захисту прав журналістів у контексті інтеграційного розвитку України
Абусова К. О. **436**

Сучасний стан державної програми з соціальної адаптації колишніх військовослужбовців в Україні
Безнос К. О. **439**

Особливості правового регулювання трудових відносин в умовах воєнного стану
Бугера Д. М. **442**

Порядок проведення медичних (клінічних) досліджень в контексті підвищення кваліфікації медичного персоналу
Карпушина М. Г. **445**

Дисциплінарні стягнення: порядок та особливості застосування
Мороз Ж. М., Охман О. В. **451**

A commission on labour disputes as a mandatory primary body for consideration of the labour disputes
Pylypenko K. A. **456**

Судова форма захисту трудових прав працівників
Попад'їна М. В. **458**

Дисциплінарна відповідальність
Похил А. В. **461**

Reasons for arising the labour disputes
Romanyuk A. S. **464**

Соціальний захист як соціальне право
Свистунова О. В. **467**

Соціальне забезпечення людей з інвалідністю
Соза Відал А. К. **469**

Classification of the labour disputes
Sokolvak V. Yu. **471**

Особливості призначення пенсії за вислугу років військовослужбовцям
Тарантаєва О. О. **473**

Щодо європейских стандартів з питань праці
Тименко С. І. **477**

Міжнародно-правове регулювання трудових правовідносин мігрантів
Ятчишина І. Ю. **480**

НАПРЯМ 6. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО, АГРАРНЕ ПРАВО, ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

Нормативно-правові засади забезпечення екологізації вищої освіти
Бондар Н. А. **485**

Екологічне спустошення та правові імперативи повоєнного відновлення ґрунтів в Україні
Донець О. В. **489**

Деякі правові питання аерокосмічного моніторингу довкілля: сучасні виклики
Савчук О. О. **493**

Екологічне законодавство ЄС: можливості імплементації для України
Діхтяренко Ю. І., Нестеренко К. О. **498**

Перспективи відшкодування шкоди, заподіяної лісовому фонду України внаслідок збройної агресії російської федерації: правовий аспект
Ковтун Д. С. **501**

Актуальні питання визначення розміру шкоди земельним ресурсам внаслідок збройної агресії російської федерації
Кузьмиченко Д. С. **504**

Роль України в просуванні плану REPowerEU у розрізі впровадження відновлювальних джерел енергії
Ленський С. В. **507**

До питання правової охорони ґрунтів в умовах запровадження воєнного стану
Лужецька В. С. **511**

Сучасні проблеми використання та охорони тваринного світу: вітчизняний та зарубіжний досвід
Мельникова О. Д. **514**

Правові форми захисту екологічних прав громадян
Танцуріна Є. В. **517**

Technological processes of production as an aspect of environmental law
Yasynska A. Yu. **522**

НАПРЯМ 7. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, ФІНАНСОВЕ ПРАВО

Щодо збільшення видатків на виплати військовослужбовцям за рахунок акцизного податку з мінімальних роздрібних цін на алкогольні напої: аналіз законодавчих ініціатив
Атаманчук Н. І. **524**

Актуальні питання адміністративно-правового забезпечення та контрольно-наглядової дільності у сфері земельних відносин під час дії воєнного стану в Україні
Борко А. Л. **528**

Проблеми забезпечення фінансової безпеки України в особливий період
Бригінець О. О. **532**

Кваліфікація військових адміністративних правопорушень, пов'язаних з необережним знищенням або пошкодженням військового майна в умовах війни
Веселов М. Ю., Нестеренко О. М. **535**

Специфіка діяльності правоохоронних органів через призму захисту прав суб'єктів медичних правовідносин
Заборовський В. В. **539**

Адміністративна відповідальність, її властивості та принципи
Кравченко І. О., Сіренко С. М. **542**

Публічне адміністрування за доби цифровізації: досвід Німеччини
Кравченко М. Г. **544**

Удосконалення організаційно-правових засад функціонування митних органів України
Макушев П. В. **547**

Об'єкт оподаткування доходу від прийняття спадщини
Оніщик Ю. В. **550**

Проблеми адміністративно-правового забезпечення стратегії державної кадрової політики в системі публічного управління
Хрідочкін А. В. **553**

Правові аспекти інституційного забезпечення формування та реалізації державної податкової політики
Чайка В. В. **557**

Щодо адміністративно-правового забезпечення національно-патріотичного виховання часів Української Держави
Александров М. Є. **560**

Медіація як новела законодавства України: окремі аспекти правового регулювання
Алмаші І. М. **563**

Суспільні цінності в адміністративному праві
Важинський В. М. **567**

Правові засади протидії мобінгу в закладах освіти України
Васильєв С. В. **570**

Види податкових перевірок у період дії воєнного стану в Україні
Голоядова Т. О. **574**

Продовольча безпека та законодавча база України
Губіна Г. Л. **578**

Принципи та загальні процедури прикордонного контролю: законодавчий та проблематичний аспекти
Гузенко О. П. **581**

Правове регулювання економіки даних: досвід ЄС
Дубняк М. В. **586**

Окремі питання законодавчого регулювання процедури прикордонного контролю
Кадала В. В. **589**

Особливості бюджетного законодавства в Україні в умовах військового стану
Ковальчук І. В. **593**

Проблематика податково-правового виховання та освіти громадян в контексті воєнного стану та повоєнного відновлення України
Коломієць П. В. **597**

Ядерна безпека промислових об'єктів в умовах військового конфлікту
Колосов І. В. **601**

Правовий моніторинг як засіб якості та ефективності законодавства у сфері оборони України
Котляренко О. П. **604**

Особливості адміністративно-правової охорони конфіденційної інформації та комерційної таємниці в Україні
Кравченко О. М. **608**

Особливості тлумачення категорій «державне управління» та «публічне адміністрування» сучасною наукою адміністративного права
Ломакіна А. А. **612**

Служба в АРМА як вид публічної служби в правоохоронних органах
Паламарчук І. В. **616**

Електронні месенджери – новітній засіб інформування учасників адміністративного судочинства
Паскар А. Л. **620**

Зміна підсудності справи та припинення роботи суду як підстави для передачі справи до іншого суду в адміністративному судочинстві
Руденко О. А. **624**

Трансформація змісту інформаційної війни в умовах воєнного стану в Україні
Супрун В. М., Сендік І. Е. **627**

Роль медіа та громадськості у запобіганні корупції
Хабарова Т. В. **630**

Реформаційні процеси в органах Національної поліції: напрями реалізації
Шевченко О. В., Бурлаченко А. С. **633**

Підстави фінансово-правової відповідальності
Биндюк К. Г., Сударенко О. В. **636**

Залучення громадян для превентивної діяльності
Василенко С. О. **641**

Роль елементів адміністративно-правового регулювання у забезпеченні ефективності адвокатської діяльності
Габані І. І. **643**

Представництво в адміністративному судочинстві
Глива А. О. **647**

Змістові ознаки функціонального аспекту суб'єктів сектору безпеки і оборони в сучасних умовах
Глодан Д. Р. **650**

Адміністративно-правовий статус Ради національної безпеки і оборони України
Дашковська А. В. **655**

Окремі правові питання складання фінансової звітності суб'єктами господарювання
Ізотова Г. Х. **659**

Оподаткування доходів ФОП під час воєнного стану
Ісаєв А. Г. **663**

Видання нормативно-правових актів як юридична форма адміністративно-правового регулювання державно-приватних відносин в космічній галузі України
Карпенко С. Р. **666**

Державна служба фінансового моніторингу України та Егмонтська група
Коломоєць О. К. **669**

Негайне виконання судового рішення щодо справ про застосування заходів реагування у сфері техногенної та пожежної безпеки: все нове – добре забуте старе
Корчова І. В. **672**

Спроможність реалізації прав громадян як показник діяльності державного органу
Кудрявцева Н. О. **676**

Співвідношення категорій «адміністративний процес» та «адміністративна процедура»
Левченко А. С. **678**

Сучасні проблеми адміністративного судочинства
Мазур К. В. **681**

Організаційно-правова проблематика залучення додаткових можливостей суб'єктного складу сектору безпеки і оборони в умовах відсічі збройної агресії
Матвієць С. Я. **684**

Забезпечення публічної безпеки і порядку Національною поліцією України в умовах воєнного стану
Миханів А. А. **691**

Про визначення стадій адміністративних проваджень
Міхеєв М. В. **694**

Електронні докази та їх роль в адміністративному процесі України
Москалюк В. О. **696**

Правові аспекти управління арештованим підприємством
Нікіта Д. Р. **699**

Шляхи удосконалення механізму примусової реалізації активів, що належать рф або прибічникам агресії
Павленко В. І. **701**

Поняття адміністративного правопорушення за законодавством України
Парімончік Б. В. **704**

Економічно-правові та соціальні чинники імміграції населення під час війни та її перспективи в повоєнній Україні
Пікуль Г. О. **707**

Адміністративна опіка у сфері вищої освіти: поняття і види
Пушкарьова Н. Ф. **711**

Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією
Рак С. Ю. **714**

Державна служба: значення та місце в державі
Руденко А. Р. **718**

Адміністративно-правові заходи протидії правопорушенням, вчиненим неповнолітніми, у сфері незаконного обігу наркотичних засобів
Серга Д. О. **721**

Адміністративно-правові засади публічного управління в Україні
Сердюк Д. О. **723**

Деякі питання щодо поняття моббінгу в Україні
Скрипник Б. Г., Шевяков М. О. **728**

Шляхи запобігання адміністративним правопорушенням у сфері обігу наркотиків та психотропних речовин
Староконь Ю. М. **731**

Інформаційний запит щодо доступу до публічної інформації
Тен К. Р. **734**

Фінансові правовідносини: сутнісний та рольовий аспект
у розвитку фінансової системи країни
Ткач Є. В. **736**

Податкові правовідносини: перспективи розвитку в Україні
Ткаченко А. С., Неродик І. А. **740**

Державно-правове регулювання обігу віртуальних активів
у Великобританії
Ушинкіна О. А. **742**

Історія виникнення та розвитку адміністративно-правового
забезпечення економічної безпеки України
Ханикін Д. В. **745**

Особистий огляд речей як захід забезпечення провадження у справі
в адміністративних правопорушеннях
Шалімов Б. А., Шевяков М. О. **749**

Забезпечення безпеки осіб, які надають допомогу в запобіганні і
протидії корупції
Швець Н. К. **752**

Способи залучення громадян до участі в публічному управлінні
Яїцька Д. І. **756**

**НАПРЯМ 8. КРИМІНАЛЬНЕ
ТА КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО,
КРИМІНОЛОГІЯ, КРИМІНАЛІСТИКА,
КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО**

Удосконалення механізму створення та реалізації українського
кримінального законодавства
Бабаніна В. В. **759**

Порушення правил безпеки дорожнього руху особами,
які керують транспортними засобами, зі смертельними наслідками:
стан та окремі фактори
Данильченко Ю. Б. **763**

Своєрідна «канабіс-теорія» вищої судової інстанції як основа системних
порушень правового статусу переслідуваної особи в контексті вимог
ч. 1 ст. 7 Конвенції
Кириченко О. А. **766**

Перспективи криміналізації воєнних злочинів в Україні
Кузнецов В. В. **770**

Сучасний російський фашизм: кримінолого-психоаналітичні зауваги
Орлов Ю. В. **776**

Закони та звичаї війни як кримінально-правова категорія
Сотула О. С. **780**

Використання грального бізнесу для фінансування діяльності ДРГ на території України
Топорецька З. М. **783**

Щодо стану та тенденцій екологічних злочинів у сфері охорони надр
Турлова Ю. А. **786**

Фактична помилка та її різновиди за проєктом нового кримінального кодексу України: аналіз окремих нормативних характеристик
Айдинян А. В. **790**

Забезпечення незалежності судового експерта (проблемні питання правового регулювання)
Алєксєйчук В. І. **794**

Виявлення та попередження злочинів, що вчиняються при будівництві, реконструкції, ремонті та утриманні автомобільних доріг під час дії воєнного стану
Близнюк І. Л. **799**

Обставини, що підлягають доказуванню під час досудового розслідування кримінальних правопорушень, передбачених ст. 111-[1] КК України
Бондар В. С. **802**

Подолання корупції в сучасних умовах та її вплив
Впирицький А. О. **810**

Кримінально-правовий аспект залежної поведінки
Григор'єва М. Є. **814**

Адвокатська таємниця у досудовому розслідуванні слідчих служби безпеки України
Денисенко Г. В. **817**

Актуальні проблеми кримінального процесу в умовах воєнного стану
Денисовський М. Д. **822**

Кримінально-правова протидія шахрайству з фінансовими ресурсами: проблеми та перспективи удосконалення
Жук І. В. **826**

Особливості злочинності в Україні в умовах дії режиму воєнного стану
Іващенко В. О. **829**

Використання smart-технологій у профілактиці автотранспортної злочинності
Калініна А. В. **832**

Кримінально-правова охорона гарантованого Європейською конвенцією з прав людини права обвинуваченого на захист в українському законодавстві
Карпова Н. Ю. **836**

Нормативно-правове регулювання кримінальної відповідальності за порушення правил дорожнього руху в Україні
Кисельова М. С. **840**

Щодо переваг дистанційного судового провадження: міжнародний досвід
Клепка Д. І. **842**

Принцип вини і проблеми його реалізації у кримінальному праві
Любавіна В. П. **845**

Кримінально-правова охорона конституційних основ національної безпеки: міжнародно-правове вивчення
Мошняга Л. В., Варданян Ж. А., Федулова В. Г. **850**

Про об'єкт військових кримінальних правопорушень та його значення
Ободовський О. В. **853**

Кіберзлочинність: проблеми дослідження та методи правового реагування
Павлюх О. А., Санжарова Г. Ф. **857**

Крок до наукової систематизації порушень правил і звичаїв поводження з військовополоненими з боку збройних сил та інших збройних формувань рф
Пивоваров В. В., Сірець О. О. **861**

Гарантії прав людини в оперативно-розшуковій діяльності Служби безпеки України
Погорецький М. М. **865**

Криміналістичні проблеми призначення комплексної військової експертизи при розслідуванні військових злочинів
Саінчин С. О. **870**

Виявлення та попередження злочинів, що вчиняються у сфері електроенергетики України під час дії воєнного стану
Сахарова О. Б. **872**

Кримінальні, кримінальні процесуальні та криміналістичні проблеми розслідування кримінальних правопорушень відносно журналістів, вчинених на окупованій, деокупованій території України та території, яка підпала під відповідний обстріл в умовах воєнного стану
Сиводєд І. С. **876**

Визначення процесуального статусу учасників кримінального провадження
Соловйова О. Є. **881**

Порушення правил підсудності при зверненні до слідчого судді з клопотанням про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії
Тарасюк С. М. **885**

Informational technology in crimes against humanity
Timofieieva L. Yu. **888**

Кримінологічна характеристика складових підроблення як способу вчинення кримінальних правопорушень
Тучков С. С. **892**

Особливості формування загроз економічній безпеці держави, пов'язаних з діяльністю транснаціональних організованих злочинних угрупувань
Хороновський О. І. **894**

Особливості визначення вартості будівництва (матеріальних ресурсів) судовою будівельно-технічною експертизою
Аракєлов А. О., Лепехіна І. А. **898**

Повідомлення про підозру за участю захисника
Байдик О.А. **902**

Гендерно-зумовлене насильство щодо чоловічої статі
Білодід Д. О. **906**

Суспільно небезпечне діяння та його види
Богдан Д. О. **910**

Проблема відшкодування шкоди, завданої у стані необхідної оборони
Болгаренко В. М., Юніна М. П. **913**

Протиставлення статей 209 і 306 Кримінального Кодексу України
Бубирьов М. О. **916**

Поняття та форми експлуатації людини
Гонсьор М. П. **918**

Обумовленість встановлення кримінальної відповідальності
за незаконне збагачення та інститут цивільної конфіскації
як спосіб превенції корупції
Граб А. В. **922**

Негласне отримання зразків голосу та мовлення, необхідних
для порівняльного дослідження під час проведення судової експертизи
відео-, звукозапису
Губарькова К. С. **926**

Процесуальний статус слідчого Національної поліції України
Денисенко В. В. **928**

Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання неповнолітніх
Дерефінка Н. В. **932**

Особливості статусу військовополоненного в сфері кримінальної
юстиції
Дерменжи М. А. **934**

Судове засідання як форма розгляду в суді кримінального провадження
щодо проступку
Євтушенко О. І. **937**

Використання даних криміналістичної характеристики при
розслідуванні кримінальних правопорушень
Іванчук М. В. **941**

Знаряддя та засоби вчинення вбивств з особливою жорстокістю
Ісагова Н. М. **945**

Реалізація стороною обвинувачення повноважень у судово-
контрольному провадженні під час міжнародного співробітництва
Ісакова І. В. **948**

До питання понятійно-категоріального апарату кримінальних
податкових правопорушень на стадії підготовчого судового
провадження
Карабаза Н. Ф. **952**

Деякі кримінологічні показники безгосподарського використання земель в Україні
Колісник С. В. **956**

Проблема сприйняття меж та предмета доказування як рівнозначних понять у кримінальному процесі
Коломієць К. В. **960**

Поняття розбою за кримінальним законодавством України
Коляда Я. Ю. **963**

Кримінальне правопорушення: компаративний аналіз юридичної відповідальності
Кондратюк Є. С., Привиденцев О. Г. **967**

Особливість судимості в Україні
Кравець В. В. **971**

Розвиток судово-медичної експертизи речових доказів XIX–XX століття
Кривда Л. Р. **974**

Захисник як суб'єкт доказування
Криштафович О.Я. **978**

Особливості класифікації процесуальних строків у кримінальному провадженні
Кулєбякін В. О. **982**

Зарубіжний досвід щодо легалізації медичного канабісу
Лазаренко Д. О. **986**

Теоретико-правові засади правоохоронної діяльності в Україні
Ламанець С. М. **990**

Військовослужбовець і особа, яка проходить альтернативну (невійськову) службу: питання співвідношення
Ленда О. В. **993**

До питання визначення ознак складу злочину, передбаченого статтею 321^2 КК України, як обставини соціальної обумовленості закону про кримінальну відповідальність
Лихопуд Д. Д. **995**

Відповідальність за колабораційну діяльність у законодавстві деяких європейських країн
Лігун А. І. **999**

Призначення покарання за сукупністю вироків
Лустюк О. С. **1002**

Правова та психологічна основа суб'єктивної сторони кримінального правопорушення
Мазенко А. В. **1005**

Слідчий суддя у кримінальному провадженні: історико-праксіологічний погляд
Мерзлий Л. В. **1008**

Жорстоке поводження як спосіб вчинення кримінального правопорушення
Москаленко Д. Ю. **1012**

Норми Кримінального Кодексу України, що сприяють посиленню заходів протидії організованій злочинності
Негода А. С. **1015**

Концепт добровільної згоди в статевих зносинах з неповнолітньою особою
Новікова Д. В. **1018**

Відшкодування шкоди в кримінальному провадженні
Нога М. Я. **1021**

Деякі питання кваліфікації кримінальних правопорушень за ст. 236 Кримінального Кодексу України
Пащенко Є. В. **1025**

Загальна характеристика терміну кримінального правопорушення
Плешаков Ю. О., Хашев В. Г. **1029**

Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом у законодавстві зарубіжних країн
Поштаренко І. В. **1033**

Приховання незаконного збагачення як складовий елемент його криміналістичної характеристики
Сванадзе Л. П. **1036**

Психологічні аспекти протидії злочинності неповнолітніх засобами відновного правосуддя
Свєтлічний І. В., Свєтлічна О. В. **1039**

Аналіз ефективності кваліфікації злочинів у кримінальному праві: проблеми та перспективи
Скакун К. В. **1043**

Особливості допиту неповнолітніх у кримінальному процесі
Солодкевич В. І. **1046**

Роль слідчого судді як гаранта забезпечення законності та обґрунтованості обмеження конституційних прав і свобод людини під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій
Сорока М. В. **1048**

Кримінальна еколого-правова відповідальність в Україні під час повномасштабного вторгнення росії
Ткаченко А. С. **1051**

Особистісно-рольові та морально-психологічні особливості особи злочинця-військовослужбовця як елемент кримінологічної характеристики
Ткаченко П. І. **1055**

Види покарань, які можуть призначатися як основні, так і додаткові
Федоренко С. Ю. **1059**

Суперечності чинного кримінального та кримінального процесуального законодавства щодо кількості застосовуваних до неповнолітніх порушників примусових заходів виховного характеру
Шевцова В. М. **1062**

Корупція як негативне суспільне явище: загальнотеоретичні аспекти
Шрам О. Б. **1064**

Адвокат в кримінальному процесі: визначення функцій
Щирук М. М. **1066**

Окремі проблеми участі захисника у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх при застосуванні примусових заходів виховного характеру
Юсупова К. О., Юсупов В. В. **1070**

НАПРЯМ 9. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

CBDC як загроза порушення прав людини (приклад Китаю)
Грицай С. О. **1075**

Міжнародний досвід реалізації деяких проєктів у сфері державно-приватного партнерства
Качурінер В. Л. **1079**

До питання створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії проти України
Козакевич О. М. **1081**

Вплив процесу глобалізації на міжнародне податкове право як ознака сьогодення
Личук О. М. **1084**

Впровадження європейського зеленого курсу як умова повноправного членства України в Європейському Союзі
Павко Я. А. **1088**

Європейська інтеграція як засіб зближення правової системи України з європейськими міжнародними стандартами
Федіна Н. В., Коваль І. І. **1092**

Принцип взаємності як запорука утвердження прав людини у соціальній сфері
Щербюк Н. Ю. **1096**

Щодо питання виконання рішень Європейського суду з прав людини
Белікова А. О. **1099**

Міжнародна правосуб'єктність народів і націй, які борються за свою незалежність, у сучасному міжнародному праві
Білий Я. А. **1104**

Сучасні аспекти зовнішнього структурного вираження нормативно-правових основ співпраці країн ЄС та України
Бляхарський Б. А. **1108**

Систематизація гарантій прав військовополонених в міжнародному праві
Годжек Я. С. **1115**

Рада безпеки ООН: реально діюча інституція чи суто рекомендаційний орган
Горбенко В. І. **1119**

Методологічні основи дослідження міжнародно-правового статусу профспілок
Гуміров О. І. **1122**

Протидія торгівлі людьми в регіоні Південно-Східної Азії
Дейнеко Д. О. **1126**

Міжнародна транспортна авіація
Довгаль О. С. **1130**

Large changes in the higher education systems of Ukraine and the EU during the martial law
Drobchak A. L. **1133**

Основні принципи міжнародного права
Євсєєв Ю. О. **1138**

Правова характеристика співпраці України з Міжнародним банком реконструкції та розвитку
Кузьмін А. Р. **1141**

Взаємодія політики, моралі і права у міжнародних правовідносинах
Лелюх О. Д. **1144**

Ностифікація – необхідна умова створення єдиного європейського освітнього простору. Здійснення ностифікації в Україні
Ревикіна В. В., Нестеренко К. О. **1148**

Принципи міжнародного захисту прав людини
Павелько М. М. **1150**

Захист прав людини, що здійснюється Радою Європи
Помаз А. В. **1152**

Міжнародна практика застосування медіації
Салітицький О. В. **1154**

Односторонні акти держав як джерело міжнародного права
Самойленко В. В. **1157**

До питання про резолюцію ООН щодо нерозміщення першими зброї в космосі (A/RES/77/42)
Семенчук М. Р. **1159**

Європейський суд з прав людини як правова гарантія захисту прав людини в Україні
Шакало Л. С. **1163**